

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám
16
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király tér 8. **Telefon-szám: 164.** Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal **mérsékelt** árakon vesz fel.

Feladó szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közlöny együtt **helyben félévre 16 korona, vidékre félévre 20 korona.**

Egy szám
16
fillér

Forr

és kavargó, zúg, tombol a magyar politikai közélet. Az események rohanást követik egymást. A nap minden órája újabb és újabb eseményeket vet fel a felzárba. Magyarország most van válságon, most, most kell eldöntenie, hogy tud-e ez az ország egységesen felállni, tud-e határozni a maga sorsa felett? Zúg, forr, kavargó az ország. Megmozdult az ország minden zúga, minden kicsi falva. Ha a kezébe veszed az újságot, ha olvasod, az ország minden városával, minden megyéjével találkozol. Olvasnod, hogy minden város állást foglalt már az ország függetlensége és a gyors békekötés mellett. Minden város állást foglalt, csak éppen Baja város marad némán, ül csüggeteg ajakkal. Csüggetegen, némán, szavát nem hallatja. Miért? Miért, hogy nem hívják össze a közgyűlést? Hiszen már október 17-én kellett volna a városnak közgyűlést tartania. Akkor azzal a kifogással halasztották el a közgyűlést, hogy a tárgyak nincsenek kellően előkészítve. Azóta már elmúlt néhány nap, azóta már össze lehetett volna hívni a közgyűlést, amelynek az lett volna a legszebb, legkimagaslóbb pontja, hogy Baja város törvényhatósági bizottsága egyhanguan kimondotta volna, hogy kívánja Magyarország függetlenségét és az azonnali békét. Miért nem tartják meg a közgyűlést, miért spekulálnak azzal a közgyűléssel — miért? Az emberre azt a benyomást teszi ez a húzás-halogatás, mintha ki akarnák várni az alkalmas pillanatot, amikor már lehet kuruckodni, amikor szabad már a megvalósulást kívánni. Hát ez konjunktúrás politika. A törvényhatósági bizottság radikális érzelmű tagjaihoz fordulunk és kérjük: Hívassák össze azt a közgyűlést!...

Németország átalakulása.

Berlin. A császár lemondása a közeli időre nem várható. A parlamenti többség álláspontja az, hogy a lemondás után a feszültség lényegesen engedne.

Konkrét javaslatot azonban nem tesznek. A szocialistáknak a felfogása radikálisabb, de nem tesznek ők sem javaslatot, mert a császár csak 10 éves unokája javára mondhatna le és ezáltal hosszú regnesség állana be és ezt elakarják kerülni. Ezért a kormány legközelebbi előterjesztése nem várható. Minden a császár döntésétől függ. A birodalmi gyűlés elé a legközelebb fontos javaslatok kerülnek. Ezek: A hadüzenet és békeszerződéshez a birodalmi gyűlés hozzájárulása szükséges, a birodalmi gyűlésnek a kancellár felelős, minden politikai cselekedetért a kancellár felelős, a hadseregben kinevezés, áthelyezés, előléptetés, vagy nyugdíjazás csak a kancellár és a hadügyminiszter ellenjegyzése mellett érvényes.

Azt hiszik, hogy ezzel teljesik Wilsonnak a parlamentizálást illető kívánságát. A császár lemondását a parlament határozta. A többségi pártok szerint a császár lemondása előbbre vinné a fegyverszünet kérdését. Ebben a felfogásban a császár is egyetért velük. Ez ellen és a belső átalakítás ellen a hadvezetőség kézzel-lábbal tiltakozik. Hindenburg és Ludendorff lemondással fenyegetőzik. A tegnapi birodalmi gyűlésen a független szocialisták felolvasták Hindenburg egy táviratát, amelyben tiltakozik Wilson győzeke ellen és Németország kapitulációja ellen. A hadsereg a végsőkhöz küzd. Hindenburg szerint a németek helyzete az utóbbi időkben megjavult és képesek a legmesszebbmenő ellenállásra. Ez azonban nem igaz, mert már szeptemberben jelentették, hogy Németország utolsó tartaléka is kifogyott.

A francia kormány táviratozott, hogy a fegyverszünet és békekötés első feltétele Elzász kiűntése és felszabadítása.

Rotterdam. Egy angol lap értesül, hogy a németek el vannak tökéltve, hogy Foch feltételeinek elfogadása előtt a döntést a harcra erőszakolják ki.

A kormányválság.

A király ma kihallgatáson fogadta Károlyi Mihály grófot. Közben megérkezett Andrássy Gyula külügyminiszter. Ezért megszakították Károlyi audenciáját. Andrássy kihallgatása után folytatódott Károlyi kihallgatása. Esti kihallgatáson fogadja a király Batthyány Tivadart és Ugron Gábort.

A Károlyi palotában tegnap este értekezlet volt, amelyen részt vettek a függetlenségi, a szocialisták és a radikálisok. A nemzeti tanács megalakult és kibocsátott egy proklamációt. Károlyi Mihály gróf kijelenti, hogy ezekben a válságos időkben nincs több helye az ingadozásnak és a várakozásnak. Ő a cselekvés terére lép.

Andrássy Gyula előbb Károlyit ajánlotta miniszterelnöknek, utóbb Hadik János grófot, majd Bárcy István budapesti főpolgármestert, akit meg is hívott a király kihallgatásra. Bárcy azzal az elhatározással ment audienciára, hogy a kormányt nem vállalja.

Apponyi, Tóth János, Vázsonyi Vilmos, Plattly György és Szabó István (nagyatádi) királyi kihallgatást kértek.

A szocialistákat értesítették, hogy a király képviselőiket: Kunfi Zsigmondot, Jászai Oskárt, Garami Ernőt kihallgatáson fogadja.

Balkáni harcok.

Budapest. Északi Albániában tovább tartanak az utóvéd- és bandaharcok. A Szandzsákban, Novibazár közelében, bandákkal megerősített ententecapatok Novibazárba érkeztek. Kragujevációt délkeletre a Morva mindkét partján és a Znaïmose Planinán osztrák-magyar és német csapatok sikeresen feltartóztatták az utánu nyomuló ellenséges zászlóaljkat. A vezérkar főnöke.

Berlin. Ellenséges támadások a Morava mindkét partján, a folyótól nyugatra Kragujevációt délkeletre levő hegységben kísérelték meg visszavertük őket. Ludendorff

Elkobozták

a budapesti lapokat.

Ma reggel az összes budapesti lapokat elkobozták, mert közölték a nemzeti tanács proklamációját. Ugyanezt elkobozták ma délben Az Estet és a Déli Hírlapot is. Ezek azonban megjelentek második kiadásban.

Izgalmas éjszaka Budapesten.

Budapest. Az elmúlt éjszaka Budapest egész helyorségét készenléthe helyezték és alarmírozták. Az éjszaka egész reggeli 5 óráig miniszteri tanácskozás volt.

A versaillesi haditanács.

A versaillesi haditanács szerda óta tart ülést, amelyen megvitatják a Wilsonnak adandó választ a fegyverszünetre vonatkozólag.

Az osztrák válság.

Bécs. Lamarscht miniszterelnökké nevezte ki a király. A kabinetben a csehek nem vesznek részt.

Politikai körök véleménye szerint Andrássy külügyminiszter még ma teszi közzé a Wilsonnak adandó választ, már azért is, hogy a magyar válság megoldását előbbre vigye.

Cipő- és bőrhiány Baján.

Csak ígéretek kapunk.

A népruháti bizottság cipőosztálya mint olyan és mint az ország bőr- és cipőellátásának szuverén ura még egyre nem mutat hajlandóságot arra, hogy a közelgő télre való tekintettel némi bőr- és cipőmennyiséget utaljon ki a város lakossága részére. A szabadkai cipőhivatal jegyet bőven állít ki, de a szerzett szomorú tapasztalatok alapján be kell látnunk, hogy a neves intézmény a jegyet még valahogy, de a cipőt már egyáltalán nem biztosítja.

Baján jelenleg jegyre csak kész cipőt kaphatni, de milyet. Eltekintve attól, hogy hulladékberhől van összetákolva legnagyobb részt használhatatlan. Közönséges sárka bakancsbőrből készült még a legürhetőbb is, amit azután kellően kiglancolnak fényesre, ami pedig a cipőfazonyját illeti, arról a leghelyesebb kritika, ha nem szólunk semmit.

Az alaktalan formának és durva bőrnek ellenére is törhető cipők azok, amelyek bőrpáppal bírnak, a fátalpakról azonban tényleg jobb nem szólni.

Férfi cipők, főleg a nagy számban elterjedt, a gyermekcipők vagy formásabb női cipők már egész ismeretlen fogalmak.

Ha netán valaki jegyre akarja cipőt csináltatni, ismét csak rosszul jár. Bőrutalás nincs. Egy hónappal ezelőtt ugyan ígérték. Azt is ígérték, hogy a kereskedők kapják meg. Ujabb verzió szerint azonban a miniszter a gyáraknak fogja kiutalni a bőrt és így ismét csak nincs bőr és nincs cipő.

A cipészek különben mindnyájan egyet értenek abban, hogy nem okos rendelkezés a cipőjegyrendszer. Jegyre nem szeretnek csinálni — különben is nincs bőr — ez a mottó, de ha 600—700 koronát fizetünk, lesz cipő, de számlat nem adnak a pénzről.

Végtelen kívánsiak vagyunk, hogy mikor kap már Baja bőrt cipőcsináltatáshoz. Tudomásunk szerint vannak olyan szerencsétlen cipőjegyesek, akik már 3 hónapja várják a bőrt, mert a jegyükből aligha staftirozhatják ki magukat.

H I R E K.

Ha béke lesz.

Ez a kérdés izgatja most a kedélyeket: Lesz-e béke, mikor lesz béke és ha béke lesz, ho-

gyan lesz a dolgunk. A szerkesztőségben a nap folyamán különböző emberek fordulnak meg, különböző felfogást hallunk erről a nagy problémáról. Vajjon először lesz-e a ruha, megmarad-e a magyar területisége, a háború után mindjárt lehet-e majd először hushoz, zsirhoz jutni, megindul-e majd az alkotó munka? Ma délelőtt egy intelligens, jómódu paraszt ember, módos, nagybirtokos ember járt nálunk. Ő maga is, a fia is, a veje is felmentésekkel küzdötték végig a véres, nagy háborút. Sopánkodott az atyafi, hogy soká tart a háború, várja a végét. De hát, hm, egy kérdése volna mégis. Hogyan lesz majd háború után, mi lesz ha megnyílnak a világ határai. Aggódva nézett körül. Most marhának, lónak, baromfinak, buzának, mindennek, amilye a parasztnak van, jó magas ára. De hát hogyan lesz, mint lesz, ha béke lesz? Csak nem száll le a marha meg a buza ára? Ha megnyílik a határ, akkor valahogyan baj lesz. Lám ez is egy szempont a háború végének várásában és elbírálásában.

Névmagyarosítás. Epstein Albert nevét belügyministeri engedély alapján „Elek”-re változtatták.

Értesítés. Tisztelettel értesítem a beszerzési csoport tagjait, hogy csoportunk intéző Bizottsága 1918. év október 6-án tartott ülésén a titkári teendők ellátásával dr. Madarász Lajos városi h. főlevéltárnokot bízta meg, aki a hozzáforduló feleket minden kedden délután 2—3 óráig és minden vasárnap délelőtt fél 9—9 óráig hivatalos helyiségben (városláza földszint 23. szám alatt) fogadja. Desics József s. k. elnök.

A munkakönyvek ára. A hivatalos lap közli a kereskedelmi miniszter rendeletét, amely a munkakönyvek árát 2 koronában állapítja meg.

A gépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képvisítő vizsgái Szegeden november hó 3. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérdvények kellően felszerelve a min. kir. kerületi iparfelügyelőséghez (Földváry-utca 4. szám bekezdendők).

A spanyolnátha járvány erősen csökkenőben van. A megbetegedések száma alacsonyabb lett, a tömeghalálozások pedig — há! Istennek egyáltalán megszűntek. A tisztii főorvosi hivatalhoz tegnap mindössze két halálesetet jelentettek

be, ami lényegesen javulásnak tekinthető, ha tudjuk, hogy a múlt héten 8—10 temetés is esett egy napra. Az iskolákat és mozikat valószínűleg november 3-ára megnyitják. Itt vetünk fel egy fogas kérdést. Hogyan lehetséges az, hogy amíg a belvárosban becsukják a mozikat, iskolákat és a tánciskolát, akkor a külvárosban — Kiscsátevlyben engedélyezik a vasárnapi táncot? Hogyan, talán muzmizál a spanyolnátha ellen a korcsmai biciklázás?

A keskenyvágány gazdasági vasút kérdése — mint értesülünk — újabb lépéssel haladt előre. Kilitásunk van arra, hogy a katonai beszerzés alkalmával felszabaduló felépítendő anyagok és szerelvények talán már rövid idő alatt rendelkezésünkre állanak. Ne-hogy tehát az anyagok esetlegesen kiutalása bennünket készületlenül találjon, a polgármester november 3-án, d. e. 10 órára az érdekeltek készségei előljárót értekezletre hívta össze, amelynek az lesz a célja, hogy a kiépítendő vasutvonalat ismertesse s a vasút létesítésének a módjait részleteiben is megbeszélje.

A rémhírterjesztők. Az elterjedt spanyolnátha sajnos, nagyon komoly mervet okoz már, mégsem oly sötét a helyzet, mint amennyire a rémhírterjesztők azt eléggé lelkiismeretlenül, fastuk, urak, urinok és fiatal gyermekek halálhírét terjesztik, sőt a hír utóbb oly határozott formában terjedt, hogy egyik-másik lap is közölte már meg nem történt haláleseteket. A rémhírterjesztők helyesebben eszelekednek, ha a rémhírek terjesztése helyett inkább a közegészségügyi rendszabályok megtartására fordítanak szabad idejüket.

Ne fogjunk kezét. Ebben a járványos időben nagyon meg kell fontolni, vajjon ne hagyjuk-e abba a baráti kezserítést. A nyugati államokban ez a szokás már régen kiment a divatból és a legkritikább esetben nagyon bizalmas körben gyakorolják. Akármilyen ellenségünk legyen is a francia vagy az angol, jótőlük is tanulhatunk. A derűberura való közfogság legalább is felesleges. Nem ismerjük ugyan a spanyol influenza kórokozó bacillusait, de az bizonyos, hogy közfogsággal is kaphatunk fertőzést. Ettől pedig mindenki megóvhatja magát, ha kijelenti, hogy a járvány miatti óvatosságából nem fog kezét. A közfogság hagyjuk házasodni készülő fiatalokra.

A városi tisztviselők olyan fizetést kapnak, mint az államiak. A városi törvény revíziójáról szóló törvényjavaslat kimondja, hogy a városi tisztviselők fizetés és lakás felkötésében az állami tisztviselőkre nézve megállapított fizetési osztályokba tartoznak. A polgármesterhelyettes, a főjegyző, a tanácsnok, az árvasszéki elnök, a főügyész és a főszámvevő a hetedik, — az első osztály aljegyző, az elüljáró, az árvasszéki elnök, az ügyész, a főmérnök, a főszámvevő h. lyettese, a főpénztárnok, az adóhivatali főpénztárnok, a levéltárnok (ha a levéltári egyszemélyi szakvizsgát letette), a gazdasági igazgató, az ordőrmester, a főkönyvtárnok, a munkaközvetítőhivatal főnöke, a nyelvtanár, tizedik és tizenharmadik állami tisztviselői fizetési osztályba tartozik. A városnak jogában áll nagyobb illetményeket is megállapítani tisztviselői részére, de magasabb fizetési osztályba a képviselettel nem sorozhatja a tisztviselőket. — Ugy hisszük, B. Ján nem állapítanak meg a kisebb tisztviselőknek s ha nagyobb fizetést, mint ez a tervezet mondja.

Orosz hadifoglyok visszatérése. Igen érdekes jelentést adott ki most a hadügyminiszterium. Eszerint azok az orosz hadifoglyok, akiket a hadifogságból való elbocsájtásuk után — az orosz határszéli hatóságoknak már kiadtak, ennek megtörténte után lármikor visszatérhetnek Magyarországra. Ebben az esetben azonban nem tekintik őket többé hadifoglyoknak, hanem olyan egyéneknek, akik minden tekintetben a polgári közigazgatási hatóságoknak vannak alávetve.

Táviratok posta utján való továbbítása. Az utóbbi időben sürdén előfordul, hogy a távirat hivatalok a feladásra került táviratokat posta utján továbbítják és a címzetetteknek mint leveleket kézbesítik. Ilyen eljárás mellett a sürgönyök természetesen jelentős késéssel jutnak el rendeltetési helyükre és komoly károsodást okoznak. A kereskedők és iparosok már oly tömegesen fordultak e kérdésben — panasszal — a kereskedelmi és iparkamarához, hogy ezek felterjesztés utján tegyék kéri a kereskedelemügyi minisztertől a fenti rendszer megszüntetését. Kereskedői körökben kifogásolják továbbá, hogy a posta jogosulatlanul tartja meg a postával szállított táviratok magas díjait. A felmerült panaszokkal szemben a posta azzal érvel, hogy a forgalom emelkedése és főleg

MODERN TESTNEVELŐ Szent Antal-utca 41. sz.

a személyzet hiány az oka, hogy postánján kénytelen táviratokat továbbítani, de ez is a közönség érdekében történik, mert az eljárást csak olyankor alkalmazák, amikor előre látható, hogy a címzett a sürgőnyt előbb megkapja postával, mint távirati úton.

A szerkesztési és kiadási felelős
FODOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.

Hely: „CORVIN”-NYOMDA, BAJA.

Kezeltet a „Corvin”-könyvnyomda.

Előadó: Mátészalkai-ter 8. Baján.

HIRDETÉSEK

Egy jókarban levő, prém-galléros

téli kabát

eladó. Cím: Corvin-nyomda.

Ház eladás.

Türr István-utca 5. számú ház szabad kézből eladó. Értekezni lehet ugyanott.

Eladó

tölgyfaoszlopok.

Kilenc darab vastag tölgyfaoszlop, 3 és 4 méter hosszú, jutányos áron eladó. Az oszlopok özvegy Zsivkovics Hugóné házában (Rókus-utca) vannak, akivel az árra nézve értekezni is lehet.

Keresek megvételre egy nagyobb, használt

meteor-kályhát.

Cím a „Corvin”-nyomdában.

Kávéházi

falburkolat (lamberia), egy kassza márványlappal és tükrökkel, egy buffet-jégszekrény és egy nagy meteor-kályha **eladó**. Bővebbet Goldner Testvérek, Kossuth-Lajos-utca 19. szám.

Tüzifa - eladás!

100 öl szilvasz és gömb — 2¹⁵ méter magasságban — a pörbolyi erdőben Dunaparton rakva, eladó. Goldschmidt Lajos, fakereskedő Baja.

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

„DOBIN” mosóporból

ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszerezni és azt még a régi árban bocsájthatom forgalomba.

Tisztelettel

RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-téle ház.

Tégla x Cserép x Múpala

Cementlap x Cementvályu

Kutgyűrűk x Mész x Cement

Watproof elszigetelő-anyag

Állandóan kapható:

Grünhut Miksa

tégla- és cementárugyárában

Telefon: 111.

BAJA.

Telefon: 111.

Éjjeli inspekciós

október hó 28-ik reggeli 7 óráig

és vasárnap délután nyitva:

GYARMATI EMIL

gyógyszertára.

Teher-, luxus-, postautók és autbuszok legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra.

Fekete Sándor — Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummi-pótló-kerekek és bőrprotektorok minden méretben

... kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek. ...

HIRDETÉSEK

a Bajai Független Ujság és

a Bajai Közlöny részére

jutányos áron vétetnek fel!

Corvin-nyomda.

Baja, Mátyás király-tér 8. szám.

Mindennemű nyomtatványok izléses, pontos és gyors kivitele. Kész nyomtatványok nagy raktára.

A
„Bajai Független Ujság” és „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Telefon-szám: 164.

A BAJAI FÜGGETLEN UJSÁG

Hirdetéseinek ára:

Házak, ingatlanok adásvétele, lakások bérbeadása, mindenféle adás-vétel és ehhez hasonló hirdetések:

10 szóig 8 korona — 20 szóig 12 korona. — 30 szóig 15 korona. — Ezentul 50 szóig 20 korona.

Családi értesítések:

Eljegyzési és házassági hír 20 korona. — (Minden külön értesítés helyett) ha hozzá van fűzve 25 korona.

Arverési hirdetmények és egyéb hivatalos hirdetések:

egy hasábig 40 korona — minden további megkezdett hasáb $\frac{1}{2}$, hasáb 20 korona.

Hivatalos hirdetéseknel ugyanez az árszabály.

Köszgyűlési meghívó pénzüzeteknél vagy egyéb részvénytársaságnál 60 korona.

Mérleg hirdetés: fél oldal 160 korona — egész oldal 300 korona — két oldal 500 korona.

Aru hirdetések:

Egész oldal 300 korona — egész hasáb 90 korona — fél hasáb 50 kor. — negyed hasáb 38 kor.

nyolcad hasáb 16 korona — Egy tizenhatod hasáb 9 korona.